

Ídnaðarteigurin

Samarbeiði millum eystur og vestur innan stálídnaðin

Einki er til hindurs fyri, at eystur og vestur kunnu samarbeiða innan stálídnaðin. Hetta vindur støðugt uppá seg

TAÐ ER LANGT SIÐAN, AT TAÐ VAR FÓLKI KUNNUGT, AT FIAT HEVUR LATIÐ BYGT VERKSMÍÐJUR Í SOVJET-SAMVELDINUM, MEN HVUSSU LANGT GONGUR HETTA SAMARBEIÐI?

Fyrst av øllum er tað Vestur-europa, sum hevur gjørt eystureuropeisk lond kunnug við vitan teirra. Men tað týska Farbwerke Hoechst er farið so langt at kanningar verða gjord-

ar saman við Tjekkiskum vísindamonnum.

Einki er at ivast í, at Eystur-europa og Sovjetsamveldið hava góðar vísindamenn, sum í nógvum fornum kunnu javn-

metast við vesturlendskar vísindamenn.

Nókur dømi um samstarv millum eystur og vestur kunnu vera nevnd.

Samtyktin

Comecon — felagsmarknaðurin hjá eystanlondum — samtykti í 1964 at fremja ábøtur innan ídnaðin í eystanlondum. Hetta skuldi skipast á tann hátt, at hvørt landi sær, skuldi samarbeiða við lond í vestrheiminum, um felags áhugamál innan ídnað.

Tað frættist einaferð at Krupp í Týsklandi skuldu samarbeiða við pólskt felag, men varð hetta seinri av ongum. Men í eysturlondunum fer ein desentralisering fram, sum ber í sær at lættari verður at samarbeiða millum eystur og vestur. Her er Ungarn, undir leiðslu Janos Kadar, komin longest áleiðis.

Patentir

Eisini á hesum økinum er komið langt áleiðis. Patentir vestanifrá koma eysturum og øvugt. Bert í 1967 gjordi Tjekkosllovakia 44 licensavtalur við vestureuropeisk lond, og eftir tað kundu framleiðarar vestanfyri nýta tjekkiskt know how.

Eisini hevur Ungarn, Rumenia og Sovjetsamveldið selt fleiri patentir.

Samstarv

Allastaðni í heiminum kunnu fáast maskinur sum bera heiti Simmons-Skoda. Simmons stendur fyri Simmons Machine Tool Corp. Skoda er størsta ídnaðarfyritøkan í Tjekkosllovakium.

Callaghan & Son í Onglandi arbeiða saman við Tjekkosllovakia við maskinur til klædnaðina, og soleiðis kunnu nógv dømi verða nevnd.

Renault

Rumenia samlar Renault bilar, men lata gearkassar til allar verksmiðjur, sum framleiða hesar bilar.

Í Bulgaria framleiða teir ein Renault. Í 1970 skal framleiðslan koma upp móti 10.000 bil-

um. Í dag verður nakað av Renault eykalutum flutt inn, men um nokur ár rokna teir við, at fáa allar lutir til Renault bilar úr Bulgariu.

Kanska tað mest áhugaverda er tað, at ein Coca Cola-verksmiðja er í Bulgaria. Hetta amerikanska felagið hevur við hesum, fyrri fyrstu ferð, fingið fótin fastan handan »jarnaldrið».

Eysturtýskland og Sovjetsamveldið, eru meira varnir við tilílikum avtalum. Teir eru meir sinnadír at gera avtalur um kanningar. Teir hava eina tilílika avtalu við ICI í Onglandi.

Heilar verksmiðjur

Í Sovjetsamveldinum er í løtuni ein Fiat-verksmiðja, tvær Pi-relli-verksmiðjur og ein Olivetti-verksmiðja. Harafurimóti nýta italiumenn russiskt patent til stoypan av stáli.

Ódýr arbeiðsmegi

Eitt vesturtýskt felag flytir inn skrivimaskinur úr Bulgaria, sum verður mett sum eitt land har lonimar eru lágar.

Stutt sagt vilja eystanlond kappast við onnur t. d. Portugal, og standa seg rættiliga væl, av tí at lonimar eru lágar.

Um nokur ár er ikki neyðugt at flyta inn eykalutir til egna framleiðslu av Renault bílum.

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kriggstrygging	Tlf. 1090
Føroya Sjóvátrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vørur, hús, innbúgv, akfer o. a.

Føroyingar elga at tryggja í landsins egna trygging.

FISKIKANNINGAR 1968

Út er komin »Fiskeriundersøgelser i 1968 ved Danmark, Færøerne og Grønland«.
Millum annað er í bóklínginum eitt yvirlit yvir kanningarnar undir Føroyum í fjør, har sagt verður:

Størstedelen af undersøgelserne blev i 1968 ligesom de foregående år udført af forsøgskutteren »Jens Chr. Svabo«, og som sædvanlig blev m/b »Brimnes« lejet til mærkning af kuller. Endvidere lejedes m/k »Færo Bank« til fiskeriforsøg efter spærling og anden industrifisk. Færdelig lejede Færøernes landstyre m/k »Sildrekin« til efter-

søgning af sildestimer under ledelse af laboratoriet.

Torsk

Som sædvanlig blev et stort materiale til undersøgelse af torskebestanden indsamlet, både fra kommercielle fangster og fra »Jens Chr. Svabo«. Bestanden af torsk er ret god. Den gode år gang 1967 var sig stadig gælden

de. En anden god årgang er f. eks. 1964. De britiske torskefangster, fangst pr. trawltid, uden for fiskerigrænsen har været stigende i de senere år, hvilket ikke alene skyldes gode årgange, men også udvidelsen af fiskerigrænsen. Dette tyder på en tiltagende torskebestand.

Kuller

Laboratoriet i Aberdeen foretog mærkninger af kuller i september fra Tórshavn med m/b »Brimnes«. Der er udsigter til en lille forøgelse af kullerbestanden. Ved forsøgsfiskeri efter spærling på dybt vand konstateredes ret gode forekomster af små kuller.

Rødtunge

Der foretoges forsøgstrawlinger efter rødtunge særlig i juni, men også i november-desember. Der var gode forekomster af rødtunge mest øst for øerne. På grund af, at forsøgskutteren »Jens Chr. Svabo« ikke er til disposition til trawlinger i de andre sommermåneder, juli, august og september, er der ingen undersøgelser i disse måneder for de senere år. I det kommende år vil det derfor blive forelået at foretage forsøgsfiskeri med trawl gennem hele sommeren med lejet kutter.

Rødspætte

Inden for fiskerigrænsen findes en efter omstændighederne ret stor underbefisket bestand af store rødspætter, som kan udnyttes, såfremt tilladelse bliver givet til at anvende trawl på territoriet.

Sild

Også i 1968 foretog forsøgskutteren »Jens Chr. Svabo« efter-søgninger af sild i årets 3 første måneder. Desværre var kutteren i januar ude for et havari, idet den mistede roret, hvilket bevirkede et ophold på nært i 14 dage. Gennemgående var sildeforekomsterne i januar-marts betydeligt mindre end på samme tid i 1967, og desuden var silden mere sky og vanskelig at fange.

Færøernes landstyre lejede en af de færøske notbåde til ef-